

ŠVENČIONIŲ R. PABRADĖS „ŽEIMENOS“ GIMNAZIJOS SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos Pabradės „Žeimenos“ gimnazijoje tvarkos aprašas (toliau- Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymų Nr. V-190 „Dėl smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“. Aprašas nustato patyčių ir smurto stebėsenos, prevencijos ir intervencijos priemonių vykdymą individualiu, klasės ir gimnazijos lygmeniu.

1. Aprašo paskirtis - padėti kurti sveiką, saugią, užkertančią kelią smurto apraiškomis mokykloje aplinką, kuri yra palanki asmenybės ugčiai, pozityvių vertybių bei bendruomeniškumo puoselėjimui.

2. Aprašas remiasi šiais principais:

visi gimnazijos darbuotojai reaguoja į smurtą ir patyčias nepriklausomai nuo smurto ir patyčių formos, turinio, lyties, amžiaus, socialinio statuso, religinės ir tautinės priklausomybės ar kitų asmens ypatybių;

mokytojai atsako už mokinių sveikatą ir saugumą pamokų, neformaliojo ugdymo ar organizuojamų renginių gimnazijoje metu;

kiekvienas gimnazijos bendruomenės narys laikosi pranešimų apie smurtą ir patyčias procedūros;

3. Tvarkos apraše naudojamos sąvokos:

4.1. Smurtas - tai sąmoningas jėgos taikymas siekiant sužeisti ar įžeisti kitą asmenį.

4.2. Patyčios - tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantis veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui.

4.3. Patyčios kibernetinėje erdvėje - patyčios iš kito asmens naudojantis informacinėmis technologijomis ir (ar) informacinės visuomenės informavimo priemonėmis, siekiant įbauginti tą asmenį, pakenkti jo reputacijai ar kitokiu būdu jį pažeminti, neatsižvelgiant į tai, ar patyčių informacija siunčiama asmeniškai, ar paskleidžiant neapibrėžtam gavėjų skaičiui.

4.4. Smurto ir patyčių prevencija- veikla, skirta smurto ir patyčių rizikai sumažinti, imantis gimnazijos bendruomenės narių, darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių.

4.5. Smurto ir patyčių intervencija- visuma priemonių, naudojamų po smurto ar patyčių įvykio, kurios yra taikomos visiems dalyviams, esant poreikiui, įtraukiant ir jų tėvus.

4.6. Smurto ir patyčių stebėseną- situacijos gimnazijoje stebėjimas renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

II SKYRIUS SMURTO IR PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA GIMNAZIJOJE

5. Smurto ir patyčių stebėseną ir prevenciją vykdo visi gimnazijos bendruomenės nariai:

5.1. Klasių vadovai stebi situaciją savo klasėje ir trys kartus per metus pateikia savo klasės situaciją apie patyčias ir smurtą ir įvykio fiksavimo lapus (1 priedas) perduoda socialiniam pedagogui, kuris aptaria gautą informaciją Vaiko gerovės komisijos posėdyje. VGK kartą per metus apibendrintą informaciją pateikia per pedagogų tarybos posėdį.

5.2. Kartą į metus, mokslo metų pabaigoje yra atliekama patyčių masto gimnazijoje apklausa, kurios išvados ir siūlymai yra pristatomi mokytojų tarybos posėdyje bei yra skelbiami gimnazijos internetinėje svetainėje.

5.3. Atsižvelgiant į apklausos ir klasių vadovų pateiktus duomenis, Vaiko gerovės komisija sudaro metų veiklos planą, kurio pagalba bus kuriama saugi ir palanki mokiniams aplinka.

5.4. Į smurto ir patyčių prevenciją įtraukiami visi mokiniai, nes prevencija integruojama į bendruosius dalykus ir klasės valandėles.

5.5. mokytojai atsako už mokinių sveikatą ir saugumą pamokų, neformaliojo ugdymo ar organizuojamų renginių gimnazijoje metu;

5.6. išvykų metu patyčių ir smurto stebėseną užtikrina mokinius lydintys mokytojai ir tėvai;

5.7. patyčių ir smurto stebėseną ir prevenciją pertraukų metu užtikrina budintis mokytojas, budintis administracijos atstovas bei kiti mokytojai ir gimnazijos darbuotojai ;

5.8. klasių vadovai, kiti darbuotojai savo darbo vietoje vykdo stebėseną ir, pastebėję smurtą ar patyčias, nedelsdami įsikiša ir nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus, informuoja soc. pedagogą ir administraciją.

5.9. už mokinio gerą elgesį pertraukų metu yra atsakingi tėvai ir patys mokiniai, kurie yra pasirašytinai supažindinti su Mokinių elgesio taisyklėmis. Savavališkai palikus gimnazijos teritoriją, už mokinio saugumą ir sveikatą atsako tėvai.

6. Gimnazijoje yra draudžiama bet kokia smurto forma, nukreipta:

6.1. mokinių prieš mokinius;

6.2. gimnazijos darbuotojų prieš mokinius;

6.3. mokinių prieš gimnazijos darbuotojus;

6.4. mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) prieš mokinius, mokytojus.

III SKYRIUS

PATYČIŲ IR SMURTO INTERVENCIJA GIMNAZIJOJE

7. Pastebėjus ar įtarus smurtą ir patyčias kiekvienas gimnazijos bendruomenės narys reaguoja ir :

7.1. Nedelsiant nutraukia bet kokius įtarimą keliančius veiksmus;

7.2. Primena vaikui, kuris tyčiojasi, gimnazijos patyčių netoleravimo politiką;

7.3. Jei vaikui reikia pagalbos, nedelsdamas kreipiasi į administraciją, kuri kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenimis (tėvus, globėjus, rūpintojus) ar institucijas (pvz.: greitoji pagalba, policija);

7.4. Informuoja klasės vadovą apie įtariamą ar įvykusį smurtą ar patyčias. Tais atvejais, kai klasės vadovo nėra gimnazijoje, kreipiasi į socialinį pedagogą.

8. Klasės vadovas gavęs informaciją apie įtariamą ar įvykusi smurto ar patyčių atvejį imasi tokių veiksmų:

8.1. Išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai smurto, ar patyčių atvejį;

8.2. Organizuoja individualius pokalbius su smurto ar patyčių dalyviais, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui, kviečia juos atvykti į pokalbį;

8.3. Bendradarbiaudamas su pagalbos mokiniui specialistais, tėvais, numato poveikio priemonės ateičiai;

8.4. Jei smurtiniame ar patyčių įvykyje buvo daugiau dalyvių, stebėtojų, klasės vadovas kreipiasi į psichologą ar socialinį pedagogą dėl pagalbos suteikimo.

8.5. Jei klasės vadovas išbandė visas priemones, o smurto ir patyčių situacija per mėnesį nesibaigė, jis kreipiasi pagalbos į Vaiko gerovės komisiją;

8.6. Vykdo tolesnę smurto ir patyčių intervenciją.

9. Gimnazijos Vaiko gerovės komisija renka klasių vadovų pateiktą informaciją ir įvertinusi ją:

9.1. Sudaro metų veiklos planą, kuriame numato prevencines bei intervencines veiklas, skirtas smurto ir patyčių rizikai mažinti bei situacijoms spręsti.

9.2. Vykdo plane numatytas veiklas, stebi, analizuoja, organizuoja pakartotinius susirinkimus situacijos įvertinimui.

10. Pastebėjus, kad mokinys smurtauja ar tyčiojasi iš gimnazijos darbuotojo, nedelsiant, bet ne vėliau kaip kitą dieną, informuojamas gimnazijos direktorius.

11. Pastebėjus, kad gimnazijos darbuotojas smurtauja ar tyčiojasi iš mokinio, nedelsiant, bet ne vėliau kaip kitą dieną, informuojamas gimnazijos direktorius.

12. Gimnazijos direktorius, sužinojęs apie smurto ar patyčių įvykį, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną, informuoja atitinkamą psichologinės pagalbos teikėją.

13. Skriaudėjas ar smurtą patyręs mokinys kartu su jį lydinčiais tėvais per penkias darbo dienas privalo gauti psichologinę pagalbą pasirinktoje šią pagalbą teikiančioje įstaigoje.

14. Tais atvejais, kai smurtą patiria mokytojai, jie per penkias darbo dienas psichologinės pagalbos kreipiasi į atitinkamą psichologinės pagalbos teikėją.

15. Sužinojus apie smurtą ar patyčias virtualioje erdvėje, yra informuojami mokinio tėvai, kurie privalo apie tai pranešti Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai, pateikdami pranešimą adresu www.draugiskasinternetas.lt

16. Kitiems smutro ar patyčių įvykių dalyviams pagal individualius poreikius gimnazijoje teikiama švietimo pagalbos specialistų ar pedagogų pagalba.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Gimnazija, vykdydama veiklas, orientuotas į smurto ir patyčių prevenciją, bendradarbiauja su mokinių tėvais, vietos bendruomene, savivaldybėse esančiomis įstaigomis ar organizacijomis, kitais suinteresuotais asmenimis.

18. Gimnazija, vykdanči ilgalaikės tikslines patyčių prevencijos programas („Olweus“) ir turinčios sukurtą bei veikiančią patyčių prevencijos ir intervencijos mokykloje tvarką, gali ir toliau ja remtis, jeigu joje numatyti veiksmai bei nuostatos neprieštarauja šiam Aprašui ir jeigu pritaria mokyklos steigėjas.

19. Gimnazijos direktorius atsako už smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos įgyvendinimą.

20. Vaiko gerovės komisija rūpinasi saugios ir palankios mokiniams aplinkos kūrimu.

21. Aprašas skelbiamas gimnazijos internetinėje svetainėje.

22. Visi dokumentai, esantys vaiko asmens byloje, ir duomenys, susiję su vaiku ir jo asmeniniu gyvenimu, yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atikti pavestas funkcijas, užtikrinti vaiko teise ir teisėtus interesus.
